

Дистанцирати се од Владимира Путина? Одустати од својих уносних послова у Русији? То за бившег канцелара Герхарда Шредера не долази у обзир. Његова тврдоглавост га отуђује од људи у Немачкој.

Рођендан Герхарда Шредера био је 7. априла. Напунио је 78 година. То би требало да буде повод за велику прославу. Шредер је од 1990. до 1998. био премијер покрајине Доња Саксонија, а потом од октобра 1998. до новембра 2005. седми канцелар Савезне Републике Немачке. Пријему за његов 70 рођендан у градској већници у Хановеру присуствовало је 200 званица. У то време бивши канцелар још увек је био почасни грађанин главног града Доње Саксоније.

Данас Шредер више није почасни грађанин Хановера. Дао је и отказ у фудбалском клубу Хановер 96 (одакле су хтели да га избаце) и питање је да ли би ове године уопште могао да скупи довољно гостију за некакву велику забаву. Својим упорним одбијањем да се одрекне места у нацорном одбору у руској енергетској индустрији и да се дистанцира од председника Владимира Путина, бивши канцелар се изоловао. Пријатељи и бивши политички сарадници дистанцирали су се од њега, а новинарима незванично кажу да до Шредера више не допиру никакви аргументи нити приговори.

Забрањен улаз у ресторан

Бивши канцелар изгубио је и симпатије јавности, а на многим местима више није добродошао. Када је почетком маја са својом петом супругом Со-јеон Шредер-Ким био на одмору на острву Нордернај у Северном мору, један локални гостионичар забранио му је приступ у његов ресторан. „Баш добра и доследна одлука“, прокоментарисао је један корисник на Фејдбук-страници ресторана. „Требало би да будете награђени медаљом за ову храбру и важну акцију!“, написао је други.

Познати берлински ресторан „Стално представништво“ (Стändigе Вертретунг) уклонио је с јеловника израз „Филе старог канцелара“ (Алтканзлерфилет) који се користио за кобасицу са каријем коју је Герхард Шредер волео ту да наручи. Осим тога, из ресторана је наводно уклоњена и Шредерова фотографија.

Смањити државна плаћања

Политички Берлин одавно се дистанцирао од бившег шефа владе, а сада иде и корак даље. У Бундестагу ће Одбор за буџет расправљати о томе могу ли се бившем канцелару смањити финансијска средства која му, након одласка са функције, до краја живота стоје на располагању. Она су иначе предвиђена за пословни простор, службена возила и особље. Савезни министар финансија и лидер немачких Либерала (ФДП) Кристијан Линднер чак тражи да се та средства у потпуности укину. Иначе, трошкови за Шредера годишње износе око пола милиона евра, што се сазнало из одговора владе на питање које је у Бундестагу поставила посланичка група Левице.

Шредер, међутим, тренутно и нема више особља у кабинету. Сви су поднели оставке још у марту и прешли на друге дужности у парламенту. За бившег канцелара више није желео да ради чак ни његов дугогодишњи шеф кабинета и писац његових говора, иако је с њим сарађивао последњих 20 година.

Генерални секретар ФДП Бијан Ђир-Сарај подржава захтев да се Шредеру одузму средства. Штавише, он и политичар Зелених Рајнхард Битикофер предложили су да се Шредеру уведу санкције. „Желимо да погодимо оне групе које профитирају од Путиновог система и зато је сасвим логично испитати колико је Шредер важан за тај систем“, рекао

је Ћир-Сарај.

Забрана активности за Шредера?

Лист „Њујорк тајмс“, којем је Шредер недавно дао подужи интервју, пише да бивши канцелар од своје позиције у руској енергетској индустрији зарађује око милион евра. Шредер се 2005, убрзо након што је напустио државну функцију, придружио фирми „Северни ток“, где је председник одбора деоничара. Он је и шеф Нацорног одбора руског државног енергетског гиганта „Росњефта“ и још увек се води трговачком регистру као председник борда директора фирме „Северни ток 2“.

Посланичка група Демокришћана (ЦДУ/ЦСУ) тражи да се Шредеру забрани рад за руску енергетску индустрију. „То је релативно лако урадити издавањем одговарајуће забране“, каже посланик ЦДУ Томас Хајлман. Он је од правне службе Бундестага затражио да направи анализу правног начина на који би то могло да се уради. Новац који би Шредер и даље добијао у том случају би морао у целини да се уплаћује у државни буџет, каже Хајлман.

СПД очајава због свог истакнутог члана

Шредерове Социјалдемократе већ месецима покушавају да приволе свог бившег председника да се одрекне својих функција. Без успеха. Он је одувек сматрао да, како је својевремено изјавио – живи како хоће и да се то никога не тиче. Актуелни копредседник СПД-а Ларс Клингбајл то види другачије: „Не праве се послови с агресором, с ратним хушкачем попут Путина. Кад сте бивши канцелар, онда никада не делујете потпуно приватно, поготово не у ситуацији каква је садашња“, написао је Клингбајл на друштвеним мрежама недуго након почетка руског напада на Украјину.

Шредер није реаговао и тако се понаша све до данас. У међувремену се у СПД-у накупило чак 14 захтева за његово искључење из странке. Тај процес је, међутим, компликован и може да потраје. Копредседница СПД-а Саскија Ескен највише би волела да Шредер сам напусти СПД и зато га је и замолила да оде из странке. А Ларс Клингбајл је додао: „Волео бих је Герхард Шредер на правој страни историје, али он се одлучио за погрешну.“

Променена личност

Шредер ни на то није реаговао. Уместо тога, у интервјуу за „Њујорк тајмс“ чак је изричито бранио Путина говорећи о масакру над цивилима у кијевском предграђу Бучи. Он верује, рекао је Шредер америчкој новинарки, да наредбе нису дошле од Путина, већ „с нижих нивоа“. Бившем канцелару очигледно није било познато да је Путин накнадно доделио медаље војницима који су били распоређени у Бучи.

Бивши министар правде Доње Саксоније Кристијан Фајфер, дугогодишњи страначки колега бившег канцелара, у Шредеровим изјавама види назнаке промене личности и то га, каже, забрињава: „Човек којег сада видимо више није Герхард Шредер којег памтимо из времена кад је био канцелар.“ Његов став о Путиновом рату „обележен је лажном солидарношћу и слабошћу“, рекао је Фајфер.

Да ли Шредер превише пије?

Бјерн Енгхолм, који је почетком 1990-их као премијер покрајине Шлезвиг-Холштајн и председник СПД-а био сведок политичког успона каснијег канцелара, данас каже: „Герхард Шредер је у свом животу знао заправо само за једну особу, а она се зове: Герхард Шредер. И то траје све до данас.“ Шредер је, каже, у односу према јавности увек имао „висок степен таштине“. Зато је Енгхолм претпостављао да ће Шредер учинити све да тај свој статус и углед задржи. Па и да ће због тога поднети оставку на места у руској енергетској индустрији. „А то што он то не ради, веома ме изненађује“, каже Енгхолм.

Медији у међувремену такође спекулишу о томе да бивши канцелар превише конзумира алкохол. О томе се посебно пише након што је у чланку „Њујорк тајмса“ објављено да је Шредер током интервјуа, док се ругао својим критичарима, пио обилне количине белог вина.

Његова супруга Со-јеон Шредер-Ким је 2020, две године након венчања, испричала у једној ток-шоу емисији да јој је муж пре брака обећао да ће убудуће пити само две чаше

вина дневно. И, како је рекла, он се тога придржава. Уз неколико изузетака. А она лично, како каже, није преко супруга постала љубитељка вина. „Али ја једноставно пијем с њим, зато да би мој муж мање пио.“

(Дојче веле)